

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput VII. Ad amorem ordinatum, actumque bonum, non sufficit intentio
bona.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

Augustinus ostendit l. 4. in Julian. c. 3. his verbis: *Novetur, non officiis, sed finibus, à viis discernendas esse virtutes. Officium autem est, quod faciendum est; finis verò, propter quod faciendum est. Cum itaque facit homo aliquid, ubi peccare non videtur, si non propter hoc facit, propter quod facere debet, peccare convincitur. Et rursum: Quidquid boni sit ab homine, & non propter hoc sit, propter quod fieri debere vera sapientia præcipit, eisi officio videatur bonum, ipso non recto sine peccatum est.*

37 Ceterum quòd non sufficiat bonitas finis, si vel objectum malum sit, vel aliqua circumstantia mala, rationem primam habes n. 32. Ratio altera est, quia quando vel medium est malum, vel aliqua circumstantia mala, intentio tunc verè non est bona, nec aspiciens quòd aspiciendum est (quod ad intentionem bonam postulat Augustinus l. 2. de ferm. Dom. in mont. c. 1.) Intentio quippe verè bona, & aspiciens quòd aspiciendum est, debet ad finem bonum referre objectum, seu medium, ad finem illum hìc & nunc referibile. Objectum verò malum referibile non est ad finem bonum, v. g. peccatum ad gloriam Dei; sicut nec objectum bonum, in circumstantiis indebitis; utpote in illis non bonum, ut patet in locutione de rebus piis, tempore, vel loco indebito.

38 Neque tamen, ad actum moraliter bonum, necesse est quòd objectum secundum se sit bonum (cum odium peccati, secundum se mali, bonum sit; sicut & actus, quo voluntas ob finem moraliter bonum, vult objectum secundum se indifferens); sed sufficit, quòd voluntas in illud tendat conformiter ad legem æternam, ut constet in allato exemplo odii peccati. Tamen enim peccatum secundum se malum sit, æternæque legi difforme, nec proinde benè amari possit; ut objectum tamen odii, est isti legi conforme, benèque odibile: quia lex æterna vult illud odio haberi. Econtrà Deus, tamen secundum se bonus, esse non potest objectum odii, nisi contra legem æternam; & idè respectu odii esse non potest objectum bonum, seu benè odibile, sed objectum malum, odioque improprietatum.

CAPUT VII.

Ad amorem ordinatum, actumque bonum, non sufficit intentio bona.

39 **R**atio petitur ex dictis n. 37. Si enim vel objectum malum sit, vel aliqua circumstantia mala, amor est inordinatus, actusque malus, ut ibidem ostensum est.

40 Hinc erravit Cassianus collat. 17. c. 17. & 18. Sicut & Author imperfecti in Matth. c. 7. dum ex necessaria boni finis intentione actiones malas excusarunt, v. g. mendacium officiosum, ad vitandum grave de veritatis confessione discrimen. *Non enim sunt facienda mala, ut eveniant bona.* Rom. 3. Et ut optime Augustinus l. contra mendac. c. 7. Interest

quidem plurimum, quà causà, quo fine, quà intentione quid fiat. Sed ea, que constat esse peccata, nullo bona causa obtentu, nullo quasi bono fine, nullà velut bonà intentione faciendâ sunt. Cui succinens Bernardus ferm. 40. incant. ad illa verba: *Pulchra sunt gena tue, sicut turris: Duo (inquit) in intentione... necessario requiruntur, res, & causa, id est, quid intendas, & propter quid. Ex his sane duobus, vel decor, vel deformitas iudicatur, ut anima, qua ambo ista recta atque pudica haberit, illi merito veraciterque dicatur: Pulchra sunt gena tue, sicut turris. Quæ verò altero horum carnerit, non poterit dici de ea, quòd pulchra sunt gena ejus, sicut turris, propter eam, que adhuc ex parte erit, deformitatem.*

Sapienter proinde Contentonus to. 3. dist. 4. c. 1. sub finem concludit, quòd si intentio gloriæ & honoris Dei, per se honesta, per se casta, & semper laudanda, opus malum non justificat: quomodo excusabuntur cædes, gula, ambitiones, aliaque id genus scelerata, ob voluntatem dandi signa excellentiæ. Ob existimationem apud homines captandam. Ut appetitus suis actibus fruatur. Ut sacerdotum pinguis obtineatur. Ob naturalem fastus inclinationem. Propter temporalem commoditatem, ut quidam novelli morum corruptores, potius quam Doctores, excogitarunt.

CAPUT VIII.

Tota moralitas, seu bonitas vel malitia actus exterioris, ipsi formaliter provenit ab actu interiori. Nulla proinde exteriori actui formalis inest bonitas vel malitia, distincta à bonitate, vel malitia formalis actus interioris.

Per actum exteriorem hìc intelligitur omnis actus, non elicitus, sed imperatus à voluntate. Per interiorem verò intelligitur omnis actus à voluntate elicitus. Proinde non soli actus membrorum ac sensuum externorum, sed & intellectus, & appetitus sensitivi, quatenus à voluntate imperati, hìc veniunt nomine actuum exteriorum.

Totam itaque moralitatem, seu bonitatem & malitiam actus exterioris, ipsi provenire ab actu interiori, communis est doctrina Theologorum, signanter Baconii nostri in 3. dist. 37. a. 1. & 3. ubi id benè probat 1°. Ex eo quòd habens, vel exercens actum virtutis exteriorem, sine interiori, nihil habeat de bono virtutis formaliter; habens verò, vel exercens actum virtutis interiorem, sine exteriori, habeat bonum virtutis formaliter. In solo ergo interiori actu, bonum virtutis formaliter consistit; atque inde provenit, derivaturque in actum exteriorem.

Probat 2°. Quia moralitas, seu bonitas & malitia formalis, sequitur libertatem, tamquam fundamentum suum proximum; immò ipsam involvit (cum moralitas nihil aliud sit quam libertas cum ordine ad morum regulam) sed